

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/32/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314010603
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2314010603.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov JUDr. Vladimíra Tencera a JUDr. Daniely Šramelovej, v trestnej veci obžalovanej L. U., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 20.4.2016, č.k. 2T/100/2014-742, na verejnom zasadnutí konanom dňa 4.8.2016, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovanej L. U., nar. XX.X.XXXX z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 20.4.2016 č. k. 2T/100/2014 - 742 bola obžalovaná L. U. uznaná za vinnú zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe že

ako matka maloletej P. Ď., nar. XX.XX.XXXX, v období od septembra 2006 do 21.11. 2013 v meste F., na ulici D. X. , v priestoroch bytu číslo XXX/XX, túto fyzicky napádala tým spôsobom, že ju udierala rukami, remeňom, varechou, prípadne tým, čo sa jej dostalo do ruky, do oblasti celého tela, neustále ju ponižovala oplzlými nadávkami, opakovane ju napádala a oslovovala vulgárnymi výrazmi, v dôsledku čoho maloletá chodila do školy neupravená, uplakaná, rozrušená, nepripravená na vyučovanie, svojim agresívnym bezcitným a hrubým správaním vyvolala v maloletej neustály strach , úzkosť, napätie ako aj nenávisť, čo spôsobilo u maloletej P. Ď., nar. XX.XX.XXXX dlhoročné psychické utrpenie a zníženú kvalitu života.

Za to bola odsúdená podľa § 208 ods. 2 Trestného zákona s použitím §§ 36 písm. j), 38 ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bola pre výkon tohto trestu zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná, bezprostredne po jeho vyhlásení odvolanie do viny aj do trestu. Prokurátor sa práva na podanie odvolania vzdal. Svoje odvolanie obžalovaná písomne odôvodnila prostredníctvom obhajcu. Spáchanie zločinu, pre ktorý bola uznaná za vinnú od začiatku popiera. Jej úmyslom bolo dieťaťu poskytnúť čo najlepšiu výchovu a najlepšie vzdelanie, k čomu smerovali všetky kroky. Maloletej dcére zabezpečila, napríklad i doučovanie prostredníctvom Mgr. C. Y. , ktorá ju doučovala z matematiky. Aj z výpovede svedkyne MUDr. X. U., ošetrujúcej lekárky maloletej dcéry bolo preukázané, že o dcéru sa riadne starala, pravidelné s ňou absolvovala preventívne prehliadky, očkovania a nikdy nezbadala na jej maloletej dcére stopy fyzického alebo psychického násillia. Tiež svedkyňa L. U. vypovedala, že medzi obžalovanou a jej maloletou dcérou bol normálny vzťah. Obžalovaná tiež poukázala na výpoveď svedkyne MUDr. L. T., ktorá uviedla, že maloletá dcéra bola umiestnená aj do liečebno - výchovného sanatória, kde sa v neadaptovala a rodičia ju zobrali domov. Snaha obžalovanej nebola podporovaná ani zo strany školy a príslušných inštitúcií, ani zo strany jej rodiny. Naopak, rodina obžalovanej ju nepodporila a vlastná matka - svedkyňa W. F. ju v jej snahe podkopávala a celý prípade založený na jej lživých výpovedí. Z odôvodnenia napadnutého

rozsudku nevyplýva forma zavinenia, ktorého sa mala dopustiť pri spáchaní trestného činu. Podľa jej názoru nebola naplnená skutková podstata trestného činu, za ktorý bola odsúdená. Ustálenie času, počas ktorého sa mala dopustiť páchania trestnej činnosti, nie je podopreté žiadnymi dôkaznými prostriedkami, respektíve z odôvodnenia rozhodnutia toto nevyplýva. Podľa obžalovanej prvostupňový súd nepostupoval v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 24.9.2015 pod spisovou značkou 5To/27/2015. Ani po doplnení dokazovania výsluchom ďalších svedkov neboli odstránené napadané vady a pochybenia, ktoré vytýkal odvolací súd. V rámci odvolacieho konania podala návrhy na vykonanie ďalších dôkazov- vypočutie svedkov F. U., P. U., Z. U., W. F. a T. F.. Na verejnom zasadnutí sa pridržiavala svojho odvolania a žiadala, aby ju odvolací súd spod obžaloby oslobodil. Prokurátorka navrhla odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietnuť, nakoľko napadnutý rozsudok považuje za správny a zákonný .

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317, ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podala obžalovaná ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výrokom, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k týmto záverom. Prvostupňový súd odôvodnil obsahom výpovedí svedkov a rodinných príslušníkov obžalovanej, ktorí s ňou žili spoločnej domácnosti, respektíve boli s obžalovanou a poškodenou v častom kontakte a mohli sa vyjadriť k správaniu sa obžalovanej voči poškodenej. Išlo o svedkov, otca obžalovanej T. F., matku obžalovanej W. F., Mgr. U. M. a U. F.. Súd poukázal i na výpoveď maloletej P. U. z prípravného konania, ktorá bola prečítaná na hlavnom pojednávaní. Ďalšími dôkazmi, na ktoré prvostupňový súd poukázal sú závery znaleckého dokazovania z odvetvia psychiatrie a psychológie. Poukázal na osobnosť obžalovanej, ktorej bola diagnostikovaná zmiešaná porucha osobnosti s histrionskymi a emočne nestabilnými, impulzívnymi rysmi. Z výsledkov znaleckého dokazovania tiež vyplynulo, že intelektové schopnosti maloletej poškodenej sú podpriemerné, s nízkou mentálnou úrovňou, na ktoré má vplyv aj organické poškodenie centrálného nervového systému a mozgu. Nároky bežného života i školy súpereniu v dôsledku poškodenia centrálného nervového systému a osobnosti sú pre ňu nadlimitné a vedu k zvýšenému stresu a poruchám správania. Podľa záveru znalkyne realizovala obžalovaná voči maloletej agresívny prístup niekoľko rokov, neakceptovala postihnutie svojej dcéry a otec bol pasívny v prístupe k rodinnej situácii. Správanie obžalovanej spôsobovalo poškodenej psychické utrpenie a zníženie kvalitu života. U maloletej poškodenej konštatovali syndróm týraného dieťaťa. Na základe týchto dôkazov dospel prvostupňový súd k záveru, že obžalovaná sa dopustila konania, pre ktoré bola napadnutým rozsudkom uznaná za vinnú. Pokiaľ ide o obdobie, počas ktorého sa tohto konania mala dopustiť, súd uviedol, že problémy s maloletou nastali odkedy začala navštevovať základnú školu, teda od septembra 2006 a trval až do dňa 21.11.2013, kedy bola obžalovaná vzatá do väzby. Rozhodnutie o treste prvostupňový súd odôvodnil tým, že obžalovanej od uložil trest odňatia slobody v minimálnej výmere 7 rokov, pričom zohľadnil jednu poľahčujúcu okolnosť, jej doterajšou

beztretnosť, priťažujúcu okolnosť nezistil. Pre výkon tohto trestu ju zaradil do ústavu s minimálnym stupňom strázenia, keďže doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody nebola.

V trestnej veci obžalovanej L. U. Okresný súd Galanta v minulosti rozhodol rozsudkom zo dňa 20.5.2015, ktorým uznal obžalovanú za vinnú na skutkovom a právnom základe ako je uvedené v obžalobe, za čo jej uložil trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov podľa § 208 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Trestného zákona. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ju na výkon trestu zaradil do ústavu s minimálnym stupňom strázenia. Na základe odvolania podaného obžalovanou proti tomuto rozsudku tunajší súd uznesením zo dňa 17.9.2015, č. k. 5To/27/2015 - 643, zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Zrušujúce uznesenie tunajší súd odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je minimálne predčasné. Napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, súčasne trpelo vadami a pochybeniami, na ktoré odvolací súd bol povinný prihliadať. Dokazovanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku, nebolo vykonané v potrebnom a v náležitom rozsahu, čo spôsobilo nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení, pričom okresný súd sa zároveň nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Okresný súd mechanicky prebral obžalobu, vôbec neohraničil skutok určením doby jeho začiatku a jeho konca. Súd porušil zásadu kontradiktórnosti konania, keď neumožnil obžalovanej vypočuť svedkov, ktorých opakovane navrhovala.

Právny názor tunajšieho súdu, vyslovený vo vyššie citovanom uznesení bol pre Okresný súd Galanta záväzný a okresný súd bol teda povinný doplniť dokazovanie a ustáliť skutkové zistenia jasne a zrozumiteľne tak, aby bolo možné určiť prípadný začiatok nakoniec protiprávneho konania obžalovanej, v súlade s výsledkami riadne vykonaného dokazovania. Prieskum napadnutého rozsudku (zo dňa 20.4.2016) v odvolacom konaní bol tak zameraný i na to, či sa prvostupňový súd riadil pokynmi tunajšieho súdu, ktoré mu uložil pri zrušení prvého rozsudku (zo dňa 20.5.2015).

Okresný súd po vrátení veci doplnil dokazovanie výsluchom svedkov, ktorých vypočutie navrhla obžalovaná a to v rozsahu, ktorý je potrebný na spravodlivé rozhodnutie a ktorý zároveň odráža potrebu hospodárnosti a urýchleného postupu v konaní o väzobnej veci. V tomto smere sa prvostupňový súd riadil právnym názorom odvolacieho súdu.

Pokiaľ ide o doplnené dokazovanie, výpovede svedkov v zásade nepriniesli žiadne skutočnosti, ktoré by svojou váhou zmierňovali podozrenie voči obžalovanej vyplývajúce z dôkazov, na ktoré v napadnutom rozsudku poukázal prvostupňový súd. V prevažnej miere ide o svedkov, ktorí prichádzali s obžalovanou a jej dcérou P. do styku iba príležitostne a na krátky čas a nemajú podrobnejšie poznatky o vzťahu obžalovanej k dcére P.. Väčšiu sa vyjadrovali k problematickým prejavom správania sa mal. P., ktoré vzbudzovalo na verejnosti rozruch alebo pozornosť. Za dôležité však možno považovať vyjadrenie svedkyne MUDr. L. T. o tom, že obžalovaná sa snažila problematické správanie svojej dcéry riešiť po svojom, ale nie vždy v zhode s odborným doporučením (umiestnenie dieťaťa do internátnej školy).

Rozsah doplneného dokazovania považuje tunajší súd z pohľadu rozsahu za dostačujúci, keď obžalovanej bola poskytnutá možnosť realizovať svoje právo na obhajobu. Opätovné vypočutie svedkov v rámci odvolacieho konania nepovažoval tunajší súd za potrebné, nakoľko nie je predpoklad, že by priniesli výrazne iné skutočnosti, než tie, ktoré boli zistené v prvostupňovom konaní. Navyiac nie je úlohou odvolacieho konania vykonávať dokazovanie v takom rozsahu ako ho navrhovala obžalovaná. Odvolací súd má za to, že dokazovanie bolo vykonané v rozsahu dostatočnom na spravodlivé rozhodnutie.

Zhodnotenie dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní (pred zrušením i po zrušení v poradí prvého rozsudku okresného súdu) tak ako to urobil prvostupňový súd v napadnutom rozsudku, považuje odvolací súd za zákonné a správne. Výpovede vyššie svedkov, o ktorých výpovede súd oprel svoje rozhodnutie o vine výrazne podporujú i závery znaleckého dokazovania z odvetvia psychológie. Znalčka Mgr. Vladimíra Némethová v závere svojho znaleckého posudku uvádza, že u mal. P. U. sa vyskytujú znaky fyzického aj psychického týrania. Rovnako aj z ďalšieho znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológie PhDr. Zity Michlerovej vyplýva, že neprimerané výchovné postupy obžalovanej dlhoročne spôsobovali psychické utrpenie a zníženu kvalitu života maloletej. Vplyvom tohto prístupu je dieťa v súčasnosti neschopné sa bez odbornej pomoci zaradiť do života systematickú terapeutickú starostlivosť, čo možno považovať rovnako za negatívny následok týrania dieťaťa. Uvedené závery znalkyň z odvetvia psychológie potom korešpondujú so závermi znaleckého dokazovania z odvetvia psychiatrie, na ktoré poukazuje prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku. Práve závery znaleckého dokazovania objektivizujú výpovede svedkov, ktorí mali možnosť poznať vzťah obžalovanej k dcére. Nemožno tak súhlasiť s odvolacími námietkami obžalovanej, že jej matka, resp. iní svedkovia si svoje výpovede proti nej vymysleli, resp. vo svojich výpovediach klamali. Z celého vykonaného dokazovania je zrejmé, že výchova a starostlivosť o mal. P. bola v drvivej väčšine na pleciach obžalovanej. Niet pochybností, že práve jej konanie spôsobilo u maloletej vznik syndrómu

týraného dieťaťa. Aj keď maloletá P. trpela zdravotnými problémami, ktoré podstatne zvyšovali nároky na jej výchovu, obžalovaná bola zo strany lekárov, resp. pracovníkov inštruovaná k správnym výchovným postupom, ktoré ignorovala. Svojim konaním tak naplnila všetky zákonné znaky zločinu, zo spáchania ktorého bola napadnutým rozsudkom uznaná za vinnú.

Obdobie, počas ktorého sa obžalovaná dopúšťala trestnoprávneho konania, prvostupňový súd správne ohraničil a vyjadril v skutkovej vete a dostatočne odôvodnil, v súlade s pokynom tunajšieho súdu udeleného pri zrušení prvého rozsudku. Obdobie viac ako siedmich rokov, počas ktorého trvalo páchanie trestnej činnosti potom možno podradiť pod kvalifikačný znak uvedený v § 138 písm. b) Trestného zákona (závažnejší spôsob konania, po dlhší čas), čo odôvodňuje právnu kvalifikáciu skutku i podľa ustanovenia ods. 2 § 208 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozsudku, toto považuje odvolací súd rozsahom za dostatočné. Úvahy prvostupňového súdu sú zrozumiteľné a vychádzajú zo správneho zhodnotenia dôkazov.

Uložený trest považuje tunajší súd za spravodlivý. Obžalovaná v minulosti nebola súdne trestaná a uloženie trestu v minimálnej zákonom stanovenej výške je teda primerané vzhľadom na jej osobu, ako i na potrebu tzv. generálnej prevencie. Dôvody na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 Trestného zákona v tomto prípade nie sú.

S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd zamietol odvolanie obžalovanej, nakoľko nebolo dôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.